

**Opinia krajowego konsultanta w dziedzinie pielęgniarstwa pediatrycznego z dnia
22.01.2011 r.
w sprawie pobierania u dzieci materiału do badań laboratoryjnych**

Materiał do badań laboratoryjnych (głównie krew do badań mikrobiologicznych) może być pobierany od pacjentów hospitalizowanych zarówno przez pielęgniarki i położne jak i przez diagnostów laboratoryjnych. Aktem prawnym nadającym uprawnienia diagnostom, do pobierania krwi jest Ustawa z dnia 27 lipca 2001 o diagnostyce laboratoryjnej (Dz. U. z dnia 18 września 2001 r.), zapis art. 3 pkt. 1 w brzmieniu „diagnosta laboratoryjny jest uprawniony do wykonywania zabiegów i czynności polegających na pobraniu od pacjenta materiału do badań laboratoryjnych „. Podział zadań pomiędzy poszczególnymi grupami zawodowymi w zakładzie opieki zdrowotnej należy do kierownictwa zakładu.

Wątpliwości i zapytania budzi zapis w/w ustawy w art. 16: „czynności diagnostyki laboratoryjnej przeprowadzane przez diagnostę laboratoryjnego, wykonywane są w laboratorium diagnostycznym”. Czy zatem diagnosta w celu pobrania krwi może opuszczać laboratorium? W mojej ocenie może opuszczać laboratorium, gdyż czynność pobrania krwi od pacjenta nie jest jeszcze czynnością diagnostyki laboratoryjnej, tylko jest czynnością przedlaboratoryjną. Zresztą procedury wewnętrzne w zakładzie opieki zdrowotnej powinny określać sposoby monitorowania błędów przedlaboratoryjnych.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 listopada 2007 r. w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych udzielanych przez pielęgniarkę albo położną samodzielnie bez zlecenia lekarskiego, §1 pkt1 ppkt 2 litera d) mówi, że pielęgniarka uprawniona jest do „kierowania na badania lub pobierania materiałów do badań bakteriologicznych (mocz, kał, płwocina, wymaz z nosa, gardła i narządów płciowych i inne wydzieliny), pod warunkiem uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa”. Należy jednak w tym zapisie zwrócić uwagę na fakt, że powyższe czynności może wykonać pielęgniarka bez zlecenia lekarskiego, a więc z własnej inicjatywy. W szpitalu pobierany jest materiał do badań laboratoryjnych ściśle wg zleceń lekarskich. Zatem zapis ten nie odnosi się do sytuacji pobierania materiału do badań, wynikającego ze zlecenia lekarskiego.

**Krajowy Konsultant
w Dziedzinie Pielęgniarstwa Pediatrycznego
dr n. med. Krystyna Piskorz-Ogórek**